

Dagens namn

MATS JOHANSSON:

Lennart Bodström

Det berättas elakt bland journalister att när Lennart Bodström utsetts till utrikesminister fanns inte några tårtor att uppbringa i hela Stockholms innerstad. TCO-kansliet hade kalas för att fira chefs avgång . . .

Men det är nog inte sant. Bodström har varit en populär chef, åtminstone bland de TCO-socialister som följt honom till UD. Han har varit så populär att han belönats med pension. Icke ålderspension eller invalidpension eller förtidspension, utan den typ av förmåns-pension, som numera tillkommer yngre statsmän i karriären.

För den sant självupppoffrande människa som Lennart Bodström innerst inne är, måste debatten om hans pension ha varit smärtsam. Som van kvartsmiljonär fann han inget konstigt i att han skulle kunna kvittera ut 15 000 kr per månad i TCO-pension, samtidigt som han lyfte statsrådslön på 17 000 kr per månad. "Jag tänker inte avstå pensionen. Jag har ju inget dåligt samvete", meddelade Bodström i Aftonbladet, en av de tidningar han inte slänger på luren åt.

Men när den politiska verkligheten trängt sig på, likt ett gräsrotsmotstånd mot fonder, kom Bodström på andra tankar. Kanske har han nu också slutat att lämna radiostudios i protest mot att hans privatekonomi kommer på tal.

Vad Bodström inte förstod, förrän hans partivänner talade om det, var att i det Jämlika Partiet bör man vara jämlig, på det att ingen skall bli avundsjuk.

Annars hade nog många TCO-medlemmar unnat honom TCO-pensionen nu, vid blott 54 år, efter hans säkert mycket tröttsamma strid mot TCO-medlemmarna. Bara han verkligen hade pensio-

nerat sig. Det hade å andra sidan varit synd, Sverige hade tappat en av sina få politiska profiler. Man hade ju smått vant sig vid Bodströms såväl fysionomiskt som politiskt fyrkantiga apparition. Nog blir det svårt för hans efterträdare, Rosengren med de runda hörnen, att på samma sätt med myndigheten hos en sentida bourbon hävda att "TCO, det är jag".

Denna pondus är inget nytt drag hos Bodström. Redan under studentåren lärde han sig den verkliga innebörden i frasen "sätt människan i centrum". Vem människan i Bodströms centrum är, har Sven Delblanc skvallrat om i en skröna i Expressen: "Jag var oense med honom någon gång, men alltid med dåligt samvete. Det var som att vara osams med Kebnekaise. Lennart valdes till förste kurator för nationen, så fort det på något sätt kunde ordnas. Han tackade för förtroendet i ett litet tal, mycket korrekt och kanske litet torrt. Han lät förstå att det inte var en dag för tidigt. Men vi insåg att han inte var direkt missnöjd med oss, och det var en stor lättnad."

För egen del tränger sig ett personligt minne av Bodström på. Jag kommer ofta ihåg det, när jag vaknar om natten.

Det var när han skulle ta itu med fondmotståndet i den borgerliga landsortspressen. Han hade låtit TCO-kansliet kartlägga vilka skribenter som oftast kritiserade honom. Vi blev kallade till hans nya slott, magnifika gamla Foresta på Lidingö, som höll på att göras om till kursgård. Först blev det utskällning: i en timme höll TCO:s ordförande föreläsning om sina demokratiska rättigheter, om TCO:s stolta historia, om ATP-striden, om nödvändigheten av kollektiva

fackföreningsfonder. Vi var djupt imponerade, alla sex. Vi kände oss som om vi omedelbart borde avgå frivilligt ur politbyrå efter att ha bekänt landsförräderi.

Men vi hämtade oss till middagen. Styrkta av all den goda whisky och cognac som Bodström förlät oss med, meddelade vi vår avsikt att trots de nyvunna insikterna fortsätta fondmotståndet. Någon tid senare publicerade TCO en utredning, sammanställd av några statsvetare, om hur illasinnade vissa ledarskribenter var mot TCO. Nya Wermlands-Tidningen var visst värst.

Det blir väl svårare med representationen nu, åtminstone vad gäller starka drycker åt journalister. Å andra sidan slipper Bodström bry sig så mycket om medlemmar. UD har ju inga medlemmar. UD har tjänstemän. Och de lär vara mottagliga för den bodströmska charmen: "Media underskattar honom. Han är seriös, vetgirig, envis. Han vet att han behöver lära sig mycket – och han lyssnar. Han har en egen uppfattning om svensk utrikespolitik och blir inget lydigt redskap åt Palme." Så lyder ett preliminär-betyg från ett kritistreck vid Gustaf Adolf Torg. Där tycker man om utrikesministern som lyssnar.

På Rörelser behöver väl Bodström inte lyssna så mycket, han är ju van att köra över sådana. Han har börjat bra: på kort tid har Sverige fyllt på kapital i vänsterns hatobjekt IDB, slutat tjata i FN om gerillastöd till Öst-Timor, samt inte via Nordens representant proteste-

rat mot IMF-lån till Sydafrika. Fast nog kommer Palmes vakthundar Pierre Schori och Jan Eliasson att se till att Bodström inte får något svängrum utöver vad den (numera) dubbelmoraliska utrikeslinjen medger, i pendlandet mellan stöd till socialistregimer och stöd för svensk export.

På det säkerhetspolitiska området har det börjat sämre. Allt kan inte skyllas på Bodström, han kontrollerar lika litet som någon annan Maj Britt Theorin, nedrustningens femme fatale. Hennes nyskapande i frågan om Östersjön skall ingå i en kärnvapenfri zon i Norden har inte ens den semantiskt begåvade Bodström kunnat dölja, än mindre hennes lögn om att inte ha godkänt en intervju i Svenska Dagbladet i samma ämne.

Bodström själv är ingen trojansk åsna. Dessutom har han snygga gångkläder, vilket är viktigt för en utrikesminister. Men har råkat illa ut ändå, han råkade ut för Carl Bildt. Det ser ju så illa ut när Sveriges utrikesminister tvingas stå till svars för en moderat, när tungan har glidit. För det var mycket glid i tungan, när Bodström myntade den sk Bodström-doktrinen: att Sverige inte skall kritisera system, bara "företeelser" vi inte gillar i vår omvärld.

Han kan ju inte gärna ha menat att de socialistiska systemen skall gå fria från kritik, att Sverige skall se med samma ögon på öst och väst. Han menade nog bara att Sverige inte skall vara något världssamvete längre?